

בס"ד הערות על תשובת הרח"א בלייער

א'. מתחילת דבריו עד סימן ו' סוף סעי' ג' (עמ' 6) אין שום התייחסות לטענת הר"נ יברוב במכתבו השני.

ב'. בענין מש"כ בסימן ו' סעי' ד' (עיי"ש דבריו)

הערה: לפי דבריו שהתיר ה'קנה בשם', אכן צריך היה הרח"א לבדוק במתינות גיד גיד אם הוא שלם ללא ריעותא, כפי שהביא בתו"ד מה'שבט הלוי' ח"ג ס' ק'.

אלא שלדברי ה'קנה בשם' גופיה (הביאו הרח"א בסי' ו' סעי' ב' בד"ה ובביאור) יוצא שאין צריך לבדוק אלא באופן אחר היינו דווקא בליחה קרושה שהנסיין הוכיח שבכה"ג לא שכיח להיות ריעותא בגוף הגידין כדברי הרח"א שם.

משא"כ כאן לטענת הרנ"י אין הבעיה רק הדלקת, אלא שנקרע הגיד.

וישנם ב' דרכים לבדוק,

א', כהרנ"י שלאחר השחיטה יפשלו הגיד העב סביב לגידין החיצונים, ואם רואים שהוא קרוע אז יבדקו אם נקרע ע"י סכין אם לאו, ע"י שיבחנו שאם הקרע עגול מאוד או מפותל מאוד זה מראה שאינו מחמת פגיעת הסכין אלא נקרע מחיים - כמו"כ כתב הרנ"י שאם מוצאים לאחר השחיטה שהגיד מלא גם למטה בהחומר נשאת השאלה מאין הגיע לשם החומר, אם לא שנקרע הגיד ונפל לשם החומר מחיים.

ב', (להלכה ולא למעשה) לבדוק קודם השחיטה אם הגיד קרוע ע"י כיפוף החלק שבין השוק לרגל וסיבובו הלך ושוב כמה פעמים, ולראות איך אצבעות רגלי התרנגול נקפלות, שאם אצבע אחת נגררת לאחוריה או מתקפלת בחציה מוכח שהגיד קרוע.

ג'. בענין מש"כ בסימן ז' - והנה אחד מהמערורים מעיד שמצא הרבה עופות שהם טריפה וודאי בלי שום פקפוק, וכך הוא מעורר ומטעה הרבה בני אדם שאכן יש כאן בעיה שהחומר מטריף העופות, וע"פ מכתביו והוראותיו גרם שהעיר ירושלים נבוכה, ולמעשה מוחזק הוא כת"ח גדול ועצום ולכן איני מערער ח"ו על אמיתת דבריו בזה ואכן יתכן שמצא כמה טריפות עם עדים נאמנים, ואעפ"כ לא נבהלתי.

הערה: הנה בשורות אלה אישר את דברי הרנ"י - אך שלא נבהל.

ד'. בענין מש"כ (שם) ד"ה וכך - ...דמעולם לא שמענו מי שבדק עוף אלא אם נולד לו חשש...

הערה: המערער בדק כיוון שכן נולד לו חשש.

ה'. בענין מש"כ (שם) ד"ה וכך וד"ה וכן - ואעפ"כ אם אחד יקח כגון מאה עופות ויפתח את ראש של כל אחד מהם ויבדוק שלימות המוח יתכן שימצא אחד או שתיים טריפות, ומ"מ אין אנו בודקין אחריו בגלל שהוא מיעוט האינו מצוי, יכול להיות שהעופות יצאו בהכשר עם פלומבה של גוף כשרות מהודרת, אבל עדיין הוא טריפה. וכן הוא לענין צוה"ג כבר הארכנו בזה בדיוק צוה"ג הנהוג אינו בדיוק יסודית על כל הגידין שהרי בזה איננו בקיאים כמו שהבאנו...

הערה: המערער מצא עשרים אחוז (!) טריפות.

ו'. בענין מש"כ (שם) בד"ה ומובטחני - ...אבל שוב אין שום ראיה או הוכחה שחומר הנזרק הוא המטריף. ולגבי המספרים שנכתב במכתבו אינו סתירה לכאן דהרי מציאות הוא בלשונו של אדם להגזים וכדאיתא בגמ' (שבועות מ"ו ע"א) עביד איניש דגזים.

הערה: הסימן שהחומר המוזרק הוא המטריף, הוא שמיד אחר השחיטה ובדיקת הגיד ראה הרנ"י שכל הגיד גם למטה מלא בהחומר, ועל כרחך שהגיע לשם קודם השחיטה, וכן מצורת הקריעה מוכח שנקרע קודם השחיטה, שהרי רואים בבירור קרע עגול או בזיגזג שאינו צורת קרע כקולמוס שתולין בסכין או בקריעה רגילה ישירה.

ועל מש"כ עביד איניש דגזים (שבועות מ"ו ע"א) - במקרה דנן אינו נכון כלל, דהיא גופא הנדון - שהרי זה בדיוק מה שבא הרנ"י לומר שאינו מיעוט שאינו מצוי.

ז'. בענין מש"כ (שם) - וחוף מזה גם המציאות מראה שאחרי שנחתך רגל העוף מהשוק מן הארכובה קשה מאוד לעמוד על מציאות של פסיקת או נשמת הגיד שהרי הרבה מן הגידים כבר נחתכו ע"י חתך זה, ורק במקרים מסוימים מאוד אפשר לזהה שהגיד אכן נפסק מחיים, וגם סדר מליחת העופות יש השפעה גדולה על העוף באופן שקשה מאוד לזהה ריעותא או פסיקת הגיד, והוא כמו לבדוק כשרות לולב אחרי שנשתמש למטאטא...

הערה: לדברי הרנ"י במכתבו השני ומה שהציע שם, אפשר לזהות שהגיד אכן נפסק מחיים [והיו דברים מעולם...].

ח'. בענין מש"כ בסימן ח' "זאת תורת העולה בעוף" (עיי"ש כל דבריו)

הערה: סיכום דבריו שם הינו רק לגבי הלקותות שלא הוזכרו במכתב הרנ"י השני,

ומה שמציין שבדק העופות כנהוג בהעדה"ח - דבריו בסימן ז' ד"ה וחוף וד"ה וכן - מוכיחים שכנראה לא בדק כראוי אם הגיד נקרע.